

[οξη πίστη](#)

Ορισμένες φορές οι γονείς, μετά από μία επώδυνη

πορεία, φθάνουν στην απόφαση του διαζυγίου. Οι συνθήκες δεν είναι εύκολες για κανένα και κανείς δεν βγαίνει ικανοποιημένος από ένα διαζύγιο.

Όταν οι γονείς φθάνουν σ' αυτή την απόφαση πρέπει να σκεφτούν τον αντίκτυπο που θα έχει στα παιδιά και πως προτίθενται να τον αντιμετωπίσουν. Το διαζύγιο είναι από τις χειρότερες εμπειρίες στη ζωή ενός παιδιού και το αν θα προκαλέσει ψυχολογικά προβλήματα η όχι εξαρτάται αφ' ενός μεν από την προσωπικότητα του παιδιού και αφ' ετέρου από το χειρισμό των γονέων. Οι γονείς έχουν την υποχρέωση να προστατεύσουν το παιδί και να το απομακρύνουν από τις συγκρούσεις και τις βίαιες καταστάσεις που πιθανόν υπάρχουν στην οικογένεια.

Η τραυματική εμπειρία του διαζυγίου έχει άμεσα και έμμεσα αποτελέσματα. Τα ψυχολογικά προβλήματα εκδηλώνονται κυρίως όταν το παιδί βρίσκεται στο μέσον της σύγκρουσης, όταν είναι μάρτυρας σε σκληρές εχθρότητας μεταξύ δύο ανθρώπων που αγαπάει και πρέπει να αποφασίσει ποιός από τους δύο έχει δίκιο. Η ψυχική ένταση του παιδιού είναι πολύ μεγάλη όταν αποτελεί μέρος της διαμάχης των δύο εμπόλεμων γονέων και σημείο αναφοράς για τις κατηγορίες, που οι γονείς εκτοξεύουν ο ένας εναντίον του άλλου για αδιαφορία, εγκατάλειψη, ανεπάρκεια ή μεροληπτική στάση. Συχνά επίσης το παιδί χρησιμοποιείται για τη ρύθμιση οικονομικών διαφορών μεταξύ των δύο γονέων.

Μελέτες δείχνουν ότι τα παιδιά ελπίζουν στην επανασύνδεση της οικογένειας ακόμη και μετά από 10 - 15 χρόνια. Στην ενήλικη ζωή τους έχουν μειωμένη ικανότητα να διαμορφώσουν σταθερές σχέσεις με πρόσωπα του άλλου φύλου. Το παιδί του διαζυγίου έχει πολλές πιθανότητες να γίνει ένας οξύθυμος, ανασφαλής και επιθετικός ενήλικος.

Μια από τις σημαντικότερες παραμέτρους, που καθορίζει τις επιπτώσεις της διάλυσης της οικογένειας στα παιδιά, είναι η στάση των γονέων πριν και μετά το διαζύγιο. Το πρώτο ερώτημα που συνήθως τίθεται αφορά στην ανακοίνωση του διαζυγίου. Οι εξηγήσεις που θα δοθούν στο παιδί θα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο κοντά στην αλήθεια. Τα παιδιά μικρής ηλικίας έχουν την τάση να ερμηνεύουν τα πάντα με επίκεντρο τον εαυτό τους. Έτσι συχνά βιώνουν το διαζύγιο ως εγκατάλειψη, απόρριψη ή ενοχοποιούνται ότι είναι κακά παιδιά και ο γονιός που έφυγε δεν τα αγαπά. Τα μεγαλύτερα παιδιά μπορούν να καταλάβουν τις δυσμενείς συνέπειες που έχει για τους ενήλικες ένας αποτυχημένος γάμος και να αντιληφθούν τους πραγματικούς λόγους του διαζυγίου. Σημαντικό είναι η επαφή με τον γονιό που φεύγει να συνεχίσει να είναι συχνή και καθορισμένη. Το παιδί που περιμένει το γονέα, ο οποίος δεν έρχεται, βλέπει τους φόβους εγκατάλειψης να επιβεβαιώνονται και βυθίζεται σε πραγματική απελπισία.

Η μόνιμη κατοικία του παιδιού θα πρέπει να είναι στο σπίτι του ενός γονιού. Το να μοιράζει εξίσου το χρόνο του σε δύο σπίτια το αποστερεί από κάθε έννοια μόνιμου δικού του χώρου και το κρατάει σε διαρκή σύγχυση. Αν υπάρχουν αδέλφια δεν θα πρέπει να χωρίζονται τις μέρες των επισκέψεων. Τη στιγμή του διαζυγίου τα άλλα μέλη της οικογένειας γίνονται ακόμη πιο σημαντικά. Οι σχέσεις των αδελφών ισχυροποιούνται και τα αδέλφια προστατεύονται μεταξύ τους από τυχόν

αυθαιρεσίες των γονέων και από το άγχος του αποχωρισμού.

Τα ζητήματα πειθαρχίας είναι ένα άλλο θέμα που δεν πρέπει να παραβλεφθεί για τα παιδιά του διαζυγίου. Ο γονιός, με τον οποίο μένουν μαζί, έχει συνήθως την τάση υπερπροστασίας και χαλάρωσης των κανόνων πειθαρχίας για να απαλύνει τον πόνο και το στρες του παιδιού. Τα περισσότερα παιδιά έχουν ανάγκη από σταθερά όρια και κανόνες πειθαρχίας. Σε μια φάση της ζωής τους, που νοιώθουν ότι τα πάντα αλλάζουν γύρω τους, η πειθαρχία αποτελεί ασφαλή βάση για να μπορέσουν να κυριαρχήσουν στο άγχος τους και να συνεχίσουν να τα καταφέρνουν στις σχολικές τους επιδόσεις και την κοινωνική τους ζωή.

Σημαντικός παράγων για την ψυχική ισορροπία του παιδιού και τη φυσιολογική του εξέλιξη είναι η αίσθηση συνέχειας. Οι δύο γονείς, παρ' όλο που δεν συνεχίζουν τη ζωή τους ως ζευγάρι, θα πρέπει να συνυπάρχουν και να παίρνουν κοινές αποφάσεις για θέματα που αφορούν στο παιδί.

Λαζαράτου Ελένη (Επίκ. Καθηγήτρια Παιδο-ψυχιατρικής. Ιατρική Σχολή Παν/μίου Αθηνών)

Πηγή: agiazoni.gr